

สำนักงาน มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล:
กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

จินดาณัฐ จันทร์รางกูล

- 1 018 2552

259893

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ

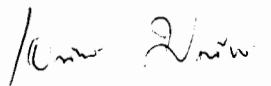
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

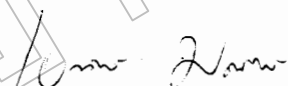
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ จินดาบุษ จันทรางกูล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

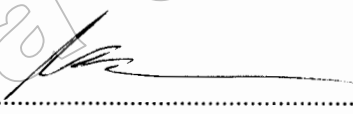
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์)

.....กรรมการ
(ดร.โชติสา ขาวสนิท)

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์)

วันที่ 26 เดือน มิ.ย. 2552

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกวิทย์ มณีธร อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ ดร.โชติศา ขาวสนิท ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมาอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่ทำให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัย รวมถึงปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ และเพื่อนพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ ทุกท่านที่ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และการสนับสนุนด้านเอกสารและวิจารณ์ผลงานของผู้วิจัยให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น และยังได้รับความอนุเคราะห์จากประชาชนตำบลสนามจันทร์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมถึงขอขอบคุณเพื่อน ๆ ชาว PEG 5 ที่เป็นกำลังใจให้กันและกันทั้งในการเรียนและการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนับทุกวันนี้

จินดา นุช จันทรางกูล

50921671: สาขาวิชา: เศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ; ร.ม. (เศรษฐศาสตร์การเมือง
และการบริหารจัดการ)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน/ การบริหารงาน/ องค์การบริหารส่วนตำบล

จินดา นุช จันทรางกูล: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา (PEOPLE PARTICIPATION IN THE ADMINISTRATION OF SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION : A CASE STUDY OF SANUMJUN SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION BANPHO DISTRICT, CHACHOENGSAO PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: เอกวิทย์ มณีธร, ร.ด., สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์, Ph.D., โชติสา ขาวสนิท, ร.ด. 101 หน้า. ปี พ.ศ. 2552.

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ วิธีการศึกษาวิจัยใช้การสำรวจด้วยแบบสอบถามจากประชากรทั้งสิ้น 342 คน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลสนามจันทร์ ด้านการติดตามข้อมูลข่าวสาร ด้านการวางแผนพัฒนา ด้านการบริหารงาน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการตรวจสอบบริหารงาน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ จากการศึกษา พบว่า อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งของการใช้บริการ และเรื่องที่มารับบริการ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลสนามจันทร์ ส่วนเพศ พบว่า ไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลสนามจันทร์

องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการภายในองค์กร โดยให้ความสำคัญกับการตรวจสอบการบริหารงานจากภาคประชาชนในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการปกครองท้องถิ่นและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล และต้องจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร	21
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง	25
แนวคิดเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.).....	29
แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล	36
เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
กรอบแนวคิดในการวิจัย	43
สมมติฐานการวิจัย	43
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษา.....	50
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
ตอนที่ 2 ข้อมูลการสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบล.....	55
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน	61
5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	73
สรุปผลการวิจัย	73
การอภิปรายผลการวิจัย.....	74
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	77
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	77
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก	84
ภาคผนวก ข	94
ประวัติย่อของผู้วิจัย	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน	15
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	43